1854. N°.

LEYDSCHE COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 6 FEBRUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 4 Februarij.

Gisteren avond ten half tien ure is uit de Oranjegracht alhier opgehaald het lijk van Susanna Eradus, wed. Jan Chaudron, oud 66 jaar, woonachtig aan de Korte Langstraat, welke vrouw door den zwaren mist ten acht ure, toen zij hare woning had verlaten om een stuk roggebrood te koopen, in genoemde gracht is geraakt.

— Het getal opgenomenen in het werkhuis, in de laatste twee dagen, is geweest als volgt:

3 Februarij	666 volwassenen,	301 kinderen,	te zamen	967.
4 »	667 »	299 »	»	965.

— In ons vorig nommer hebben wij de uitgave vermeld van het werk van den Hoogleeraar C. Pruys van der Hoeven, over *de Studie der Christelijke Anthropologie* of kennis van den mensch, en daaruit aanvankelijk een paar fragmenten ontleend. Wij gaan thans voort, om verder een en ander mede te deelen uit die hoofdstukken, welke door het onderwerp zich nog meer bijzonder boven anderen ter algemeene lectuur schijnen aan te bevelen en alzoo voor een dagblad 't meest in aanmerking komen.

Niemand toch zal zeggen dat b. v. een vertoog over het Vaderland in een dagblad misplaatst kan zijn. Wij gaan alzoo nu, met voorbijgang van anderen, over tot dat 't welk *het Vaderland is* getiteld en lezen daar:

»Het vaderland, het land onzer geboorte, het land onzer ouders en voorouders, het land waar wij onze eerste en latere opvoeding genoten; het land dat ons voedde en beschermde, het land onzer regten en vrijheden, het land onzer dierbaarste betrekkingen, het land onzer geschiedenis en van eerbiedwaardige herinneringen niet slechts van roem en grootheid, maar herinneringen ook van oud-vaderlijke deugden en zeden, dat land kan, noch mag ons onverschillig zijn. Bij de Ouden echter was vaderlandsliefde meer dan dat alles.

Het was een uitgebreid egoïsme (zelfzucht): een egoïsme, dat vreemden buiten sloot, dat vreemden alleen als bondgenooten toeliet, maar hen overigens als vijanden, als natuurlijke vijanden betrachtte. Griek en Barbaar waren namen van vereeniging en afzondering, gelijk Jood en Heiden; en bij de Romeinen was het niet anders. Iedere verovering tot vergrooting van gebied, ieder voordeel voor eigen land verkregen of bedongen, ook ten koste van andere volken, was geoorloofd, de overwonnelingen waren slaven, althans schatpligtigen van de overwinnaars en hetzij men tot een veroverend, oorlogzuchtig volk behoorde, hetzij tot eene vreedzame met hare bezitting zich vergenoegende natie, de liefde tot het Vaderland was uitsluitend beperkt binnen de grenzen van den Staat. Dat denkbeeld is, schoon gewijzigd en getemperd, tot de latere volken en natiën overgegaan. Heeft zelfs de voor edele gevoelens zoo vatbare Engelsche natie haar *public spirit* niet zoover gedreven, dat zij jegens andere natien zich daden van geweld en onregt veroorloofde, zoo slechts Brittanje er wel bij voer: dat is, er haren materiëelen welstand bij bevorderde, zoodat de staatkunde andere regelen volgde, dan die de zedekunde voorschreef?

Zulk eene egoïstische vaderlandsliefde veroordeelt het Christendom. Het Christendom kent en eerbiedigt een hooger Vaderland, waartoe allen, die het belijden, waar zij ook wonen, bestemd en geroepen zijn. Het is de Christenmaatschappij wier regten en belangen en bloei en welvaart allen Christenen boven alles moet ter harte gaan.

Wel zong de Dichter:

De liefde tot zijn land is ieder aangeboren.

Wel mag, ja moet bij ieder regtschapen mensch zekere vooringenomenheid bestaan met het land zijner inwoning: maar die liefde, die vooringenomenheid mag, noch moet tot haat overslaan jegens vreemden. De Christen is aan den Christen door banden der broederschap verbonden, die geene andere banden slaken kunnen. De zaak, de heilige zaak der Christenheid, is de zaak der menschheid, de zaak van allen die door het licht des Evangeliums bestraald zijn. Over die Christenheid gaat de zon nimmer onder en haar gebied strekt zich over heel het aardrijk uit, waar ook Christenen wonen. Zij hebben een Hoofd, namelijk Christus zelven. Dat Hoofd eerbiedigen zij, dat Hoofd bestuurt hen, door dat Hoofd denken en handelen zij, en gelijk Hem alle magt gegeven is in hemel en op aarde, zoo heeft Hij de zijnen de wet der liefde voorgeschreven: die eene grondwet, waaruit alle andere wetten zijn afgeleid en waartoe allen kunnen worden teruggebragt."

In het volgende Hoofdstuk wordt *de Maatschappij* aldus beschreven:

»Er is eene groote maatschappij der Christenen, die allen in haren schoot omvat en allen tot één ligchaam vereenigt. Welke talenten ons verleend zijn, welke werkkring ons is toevertrouwd, in hare dienst zijn wij verpligt ze te besteden en tot haar voordeel ze aan te wenden. Mijn koninkrijk is niet van deze wereld: zoo sprak de Heer en daarom kan het naast alle koninkrijken bestaan en in alle andere koninkrijken zijne onderdanen hebben. De vorsten behoeven er niet voor te vreezen en de magtigen hebben er niets van te duchten. Het tracht naar geene veroveringen, noch is uit op overwinningen, noch bedoelt aardsche heerschappij. Het is een onzigtbaar koninkrijk dat overal zijne onderdanen telt en als een net over den ganschen aardbodem is uitgespreid. Eene magnetische kracht van sympathie bezielt en verbindt het. De gemeenschap is nimmer verbroken: nooit is de eenheid verstoord. De Christenen zijn leden eener groote familie, die hunne bloedverwanten erkennen en eerbiedigen. Zij gevoelen elkanders leed, zij bedoelen elkanders heil, zij trachten naar elkanders vrede. Zendelinggenootschappen en Bijbelgenootschappen zijn haar werk: christelijke liefdadigheid is hare blijdschap, christelijke heiligmaking haar doel. Kinderen en grijzen neemt zij op in hare zorgen en bescherming, zieken verpleegt zij, lijdenden vertroost zij, treurenden beurt zij op, hongerigen voedt zij, naakten kleedt zij, gevangenen bezoekt zij: en terwijl zij zelve zich reinigt en oefent en sterkt, tracht zij allen alles te zijn. Gaarne vertegenwoordig ik mij die christelijke maatschappij, die gemeenschap der Heiligen, gelijk zij in de christelijke geloofsbelijdenis genoemd wordt, gaarne vertegenwoordig ik mij haar als eene onzigtbare magt, die kennis met liefde paart, gevoel met verstand, geest met wilskracht en wilskracht met onvermoeide werkzaamheid. Ik zie haar alles: kunst en wetenschap, talenten en begaafdheden en vermogen, geld en goed, rang en aanzien, al wat zij heeft of bezit of vermag, zie ik haar aan zich onderwerpen, zich dienstbaar maken. Zij vraagt schatting van allen: zij heerscht over aller hoofd en hart en handen: zij bestuurt aller bezittingen; met één woord zij voert het oppergezag over alles en over allen uit, om het tot aller heil en volmaking te doen dienen.

Waarschijnlijk zult gij mij tegenwerpen, dat zulk eene maatschappij, als ik daar schetste, alleen in mijne verbeelding bestaat, doch op aarde niet gevonden wordt. Ik antwoord, dat het Christendom van zijn eerst aanzijn af niet heeft opgehouden er naar te streven, om haar te verwezenlijken en dat welligt meer, dan gij vermoedt, reeds is verwezenlijkt. Ik stel mij geene utopie voor. Waar het Christendom waarlijk gekend en beleden wordt, daar ontbreekt het niet aan beginselen van zulk een Staat, en waar die beginselen ontbreken, daar is het nog vreemd en onbekend gebleven."

Wij stellen ons voor, om het werk waaruit wij bovengeplaatste uittreksels ontleenden, ter verdere kennismaking op die wijze te blijven doorloopen, en naarmate ons daartoe ruimte overblijft, uit de hoofdstukken, die boven anderen van algemeenen aard zijn, kortere of langere fragmenten mede te deelen.

— Op den Hollandschen spoorweg zijn in Januarij vervoerd 60,418 personen en is f 80,708 ontvangen; op den Rijnspoorweg zijn vervoerd 25,708 personen en is ontvangen f 52,647.

— In 1853 werden te Harlingen uitgevoerd 21,792 ossen, koeijen, kalveren, enz. In 1851 ruim 11,000 stuks. Aldus ruim tienduizend stuks meer. 't Getal varkens, in 1853 uitgevoerd, bedroeg 9460 en dat der schapen en lammeren 29,173. Ook verscheepte men voor f 8000 aan wild.

— De Gemeenteraad van Maastricht heeft een adres aan Z. M. opgemaakt, waarin het leedwezen wordt te kennen gegeven, over eene bij de Regering voorgenomen vermindering van garnizoen in die vesting, en tevens het verzoek gedaan, dat de vertrekkende troepen door anderen mogen vervangen worden.

'S GRAVENHAGE, [illegible] Februarij.

Z. M. heeft wederom eene som van f 500 uit 's rijks kas toegestaan, ten behoeve der vervaardiging van het Algemeen Nederlandsch Woordenboek, dat sints twee jaren in bewerking is op last van het Nederlandsch-Belgisch Letterkundig Congres.

— Het bal, in den avond van den 2den ter eere van den geboortedag van H. K. H. Prinses Frederik door den Graaf von Königsmarck, gevolmagtigd Gezant van Z. M. den Koning van Pruisen bij ons Hof, gegeven, was bui-

buitengewoon schitterend. Het werd met de tegenwoordigheid van H. M. de Koningin, HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik en Prins en Prinses Frederik vereerd. De leden van het corps diplomatique, de Ministers, de burgerlijke en militaire overheden en een groot aantal aanzienlijken waren op het bal genoodigd. Het getal aanwezigen wordt op omstreeks 400 personen berekend.

— De Tweede Kamer der Staten-Generaal is overeenkomstig het vroeger bepaalde, bijeengeroepen tegen Dingsdag, den 14den Februarij aanstaande, ten einde hare werkzaamheden te hervatten.

— De Minister van Finantiën heeft van een onbekende *f* 28,98 ontvangen ter voldoening van te weinig betaalde successie regten.

— In de zitting van den Hoogen Raad van gisteren heeft de Procureur-Generaal zijne conclusien genomen in zake van A. Hansen, tegen de mede-erfgenamen van wijlen Z. M. Koning Willem II, strekkende de vordering van den eischer om een volledig afschrift (expeditie) te vorderen van het testament van wijlen Z. M. Koning Willem I. Zijn Edel Hoog Achtb. concludeerde tot niet ontvankelijk verklaring van den eischer in zijnen eisch met zijne veroordeeling in de kosten, daar, naar zijne meening, de vordering niet alleen niet steunt op eenig wetsartikel, maar geheel in strijd is met den geest, en bepaaldelijk met artikel 42 der wet van 9 Julij 1842 op het Notaris-ambt. De uitspraak is bepaald op 24 Februarij.

— Heden is uit de Residentie naar Brussel vertrokken de Heer van der Hassen, Secretaris van Legatie bij het Deensche gezantschap, die aldaar (gedurende den tijd dat Z. Excell. Z. F. Sick Minister-Resident van Z. M. den Koning van Denemarken bij het Nederl. en Belgische Hof in de residentie mogt verblijven), de zaken van het gezantschap zal waarnemen.

— In de rijke verzameling van drukwerken der XVde eeuw, welke in het Museum Meermano-Westreenianum bewaard worden, bevinden zich drie verschillende uitgaven van het boek van den Kerkvader Augustinus, over de Christelijke leer. Alle onderscheiden zij zich door hunne buitengewone zeldzaamheid. Eene daarvan is uitgegeven bij Johannes Fust, te Mainz, omstreeks den jare 1466; de beide andere te Straatsburg, bij Johannes Mentelin, omtrent denzelfden tijd. — Deze laatsten onderscheiden zich hierdoor, dat de voorrede (*canon pro recommendacione hujus famosi operis*) in de eene aanvangt op de eerste bladzijde, terwijl zij in de andere eerst op de keerzijde van dat blad gevonden wordt. Het merkwaardigste evenwel van deze uitgaven is, dat de voorrede in beide van denzelfden inhoud is; de uitgever, namelijk, spreekt daarin over de voortreffelijkheid van het werk van Augustinus, over de zeldzaamheid der afschriften daarvan, en over zijne begeerte, om het meer algemeen te verspreiden en bekend te maken.

Eene zinsnede daarvan luidt vertaald aldus:

»Ik heb daarom op alle mogelijke wijze den eerzamen man Johannes Mentelin, Boekdrukker te Straasburg, overreed, dat hij den last en de moeite op zich mogt gelieven te nemen, dit boek door middel der drukkunst te vermenigvuldigen."

Deze zelfde zinsnede komt in de andere uitgaven aldus gewijzigd voor:

»Ik heb daarom op alle mogelijke wijze den eerzamen man Johannes Fust, Boekdrukker te Maintz, overreed," enz.

Nu is de vraag, heeft de uitgever zich aan beide Boekdrukkers gelijktijdig gewend, met hetzelfde verzoek, of heeft de een het boek van den anderen nadrukkende, zich deze vervalsching veroorloofd en zijn' naam geplaatst, in stede van dien van den eersten uitgever. Zoo dit laatste waar mogt zijn, dan zouden deze werken ongetwijfeld het oudste voorbeeld van onbeschaamden nadruk opleveren.

De exemplaren zijn uitnemend bewaard en keurig in fraaije marokkynen banden gebonden.

MAASSLUIS, 1 Februarij.

Heden is alhier van de beugvisscherij teruggekomen het schip de Handel-Maatschappij, schipper H. van Rossen. Gemelde schipper rapporteert op 12 Januarij ll. op de Noordzee, 56 gr. 40 min. NB., gezien te hebben eene Noordsche brik, op zijne lading, uit hout bestaande, als een wrak drijvende, zijnde later gebleken te zijn Kapitein O. Larissen, voerende het schip Hardiesse, van Arendal in Noorwegen. Nadat een schoonerschip eene sloep uitgezet had om te redden, werd zij door de hooge zee aan stuk geslagen en verbrijzeld, wanneer gemelde schooner afhield, waarop schipper van Rossen met veel moeite en gevaar beproefd heeft de op het wrak zijnde menschen niet lijken te redden, welke schepelingen reeds 7 dagen den dood voor oogen hadden gezien, bestaande uit den Kapitein, Stuurman en matroos (zijnde reeds vroeger 4 man over boord geslagen), hetwelk na veel inspanning gelukte, ofschoon zij in eenen deerniswaardigen, bijna stervenden toestand aan boord kwamen. Door liefderijke zorg en oppassing is het gelukt de 3 schepelingen in het leven te behouden, en zijn zij heden alhier aangebragt en verzorgd. (*Rott. C.*)

BELLINGWOLDE, 27 Januarij.

Voor eenige dagen is bij het dorp B. in Oost-Friesland een schrikkelijke moord gepleegd. Een vader bragt des avonds in schemerdonker zijnen zoon, die dienstbaar op eene andere plaats was, een eind op weg en gaf hem bij het afscheid zijnen zakdoek met zijn horologie. De vader ging op zijne terugreis in een herberg aan, om een weinig uit te rusten. Nauwelijks had hij daar eenigen tijd gezeten, of er kwamen twee mannen binnen, wier uiterlijk niet heel gunstig scheen. Een dezer trok zijn zakdoek uit den zak, en de vader herkende dien voor denzelfden, welken hij aan zijn zoon had gegeven. Bevende van schrik, hield hij toch tegenwoordigheid van geest genoeg om hiervan niets te laten blijken, maar ging uit de kamer bij den kastelein en verhaalde dezen de zaak. De kastelein, een kloek man, ging dadelijk met een paar zijner knechten naar binnen, nam de beide kerels gevangen, onderzocht hunne goederen en ontdekte, bij eenige wapenen, het horologie van den vader kort te voren aan zijnen zoon gegeven. Wie kan zich den schrik des vaders voorstellen, toen hij, in gezelschap van meer andere personen, dien weg weder opging, waar hij afscheid van zijnen beminden zoon had genomen, en zijnen lieveling daar aan eenen boom vond opgehangen! Het afscheid van vader en zoon was een eeuwig afscheid geweest — de zoon was reeds gestorven. — De beide mannen zijn dadelijk in handen der Justitie overgeleverd. (*N. Rott. Cour.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 2 Februarij.

Een telegrafisch berigt van deze dagteekening bevat het volgende: De Russische Gezant bij het Hof van Groot-Brittannië, de Heer Brunow, heeft van het Engelsche Kabinet het sedert eenige dagen met belangstelling verwachte antwoord ontvangen, op de aanvrage van Keizer Nikolaas om opheldering aangaande het verschijnen der vloten in de Zwarte Zee. Ten gevolge van het bekomen antwoord zal de Heer Brunow binnen weinig dagen Londen verlaten. De openbare meening is niettegenstaande dit feit niet ongunstig gestemd. (De Gezant is werkelijk den volgenden dag reeds vertrokken en heeft zich naar 's Gravenhage begeven.)

— In de zitting van het Hoogerhuis van eergisteren stelde de Graaf van Carnarvon voor, het antwoord op de Troonrede in overweging te nemen. Graaf Ducie ondersteunde dit voorstel. De Markies van Clanricarde beklaagde zich over de aarzeling der Regering, om te verklaren wat er van den oorlog is. De Minister van Buitenl. Zaken Lord Clarendon beantwoordt dezen spreker en zegt, dat het van den edelen Markies wijzer en billijker zoude geweest zijn, de overlegging der thans ter perse zijnde documenten af te wachten, en zijn aanval een paar dagen uit te stellen. De Engelsche Regering is verantwoording schuldig alleen aan het Parlement. Zij heeft in den beginne eerlijk vertrouwd op de openlijke verklaringen van Rusland, dat het niets tegen de integriteit der Porte in het schild voerde, en zelfs toen dit vertrouwen geschokt werd, geen eervol middel tot eene vredelievende oplossing van het geschil gespaard, zoodat thans Ruslands ongelijk des te duidelijker aan het licht is gekomen en door de vier groote Mogendheden eenparig is afgekeurd. Dit beschouwde hij als een groot voordeel. Wanneer ook thans de waarschijnlijke verwerping van de Weener voorstellen den oorlog onvermijdelijk zoude maken, zoo is er toch door de verzoenende staatkunde van de Engelsche Regering niets verloren of verzuimd.

Graaf Aberdeen aarzelt niet in de krachtigste bewoordingen al het geen over de verschrikkingen van den oorlog is gezegd, te herhalen, maar met dezelfde warmte zal hij zich verdedigen tegen de beschuldiging, als zoude hij gedurende de laatste onderhandelingen, het werktuig van Rusland geweest zijn. »Geen staatkundige, zegt hij, heeft ooit een bedrijviger rol tegen Rusland gespeeld. Dezelfde beschuldiging wordt tegen mij gerigt, wat Oostenrijk betreft, met welken Staat ik sedert ik te Weenen geaccrediteerd was, nu 40 jaren geleden, evenmin in betrekking heb gestaan als met Japan. Ik beweer, in antwoord op hen, die krachtdadiger maatregelen hadden gewenscht, dat men er niets bij gewonnen zoude hebben, en dat indien wij Rusland in de lente van 1853 hadden bedreigd, wij slechts een onmiddellijken krijgstogt naar Konstantinopel zouden hebben uitgelokt, hetwelk de Turken toen niet bij magte waren te beletten. Men heeft mij ook beschuldigd van onverschilligheid voor de Fransche alliantie, mij, die gedurende mijne lange loopbaan niet heb opgehouden, de noodzakelijkheid er van te betoogen."

Het adres wordt daarop aangenomen en de zitting gesloten.

Het Lagerhuis hield mede eergisteren eene eerste zitting. In antwoord op verscheidene sprekers over de Oostersche quaestie merkt Lord John Russell op, dat de eerste Weener nota niet door de Engelsche Regering, maar door de Engelsche en Fransche Regeringen ontworpen is en door Oostenrijk met bijvoegingen vermeerderd. Hij had niet veel hoop dat Rusland de tegenwoordige voorstellen zal aannemen, en in weerwil van zijne liefde tot den vrede, zal Engeland zich niet door Rusland laten overrompelen. Het zou een groot voordeel zijn, indien men zich van de medewerking van Oostenrijk en Pruissen ter voorkoming van den oorlog kon verzekeren; hoewel dit tot nu toe niet gelukt was, hoopte hij dat Oostenrijk nog zou inzien, dat zijn eigen belang (nog meer dan dat van Engeland en Frankrijk) in het belang van Europa van de oplossing der vraag afhangt; bij de medewerking der Duitsche Mogendheden zou de uitkomst niet twijfelachtig zijn. De pogingen om Oostenrijk de oogen te openen, kan men dus geene tijdverspilling noemen.

Het adres van antwoord wordt daarop aangenomen en de zitting gesloten.

— In het Lagerhuis is met 88 tegen 54 stemmen besloten tot het aanbieden van een wetsontwerp, waarbij bepaald wierd, dat de zittingen van het Parlement vroeger zouden beginnen en dus niet tot laat in den nacht duren. Reeds is besloten dat indien na middernacht eene nieuwe zaak in behandeling komt en slechts een der leden zich daartegen verzette, dadelijk zal beslist worden over de al of niet voortzetting der beraadslaging.

— De natie heeft omstreeks 100 millioen £ in buitenlandsche geldleeningen gestoken, waarvan een groot gedeelte geen rente afwerpt.

— Eenige arbeiders vonden dezer dagen, toen zij bezig waren een balk

van een oud gebouw afkomstig [illegible] te maken, 160 goudstukken die uit den balk te voorschijn kwamen, dagteekenende uit de tijden van Hendrik V en Hendrik VII (15de eeuw). Voor dat de baas zich er in het bezit van gesteld had, had het werkvolk reeds eenigen verkocht.

BELGIE.

BRUSSEL, 3 Februarij.

Prins Napoleon is door den Koning met het grootkruis zijner ridderorde begiftigd, en zou gisteren weder naar Parijs vertrekken. Men verzekert hier algemeen dat er reeds een nieuw handelsverdrag tusschen Frankrijk en België was onderteekend; doch volgens de *Indépendance* blijkt dat er nog eenige moeijelijkheden moesten worden weggeruimd alvorens het verdrag hetwelk de Fransche Prins heeft medegebragt, kon worden vastgesteld.

De Prins de Chimay, die op verlangen van Koning Leopold Prins Napoleon op zijne reis naar Brussel vergezeld had, is weder naar Parijs vertrokken, na door den Koning in een bijzonder gehoor ontvangen te zijn.

FRANKRIJK.

PARIJS, 3 Februarij.

De Minister van Buitenlandsche Zaken heeft gisteren een bepaald antwoord gegeven op Ruslands aanvrage om nadere verklaring van het doel der bezetting van de Zwarte zee door Fransche en Engelsche oorlogschepen; en de inhoud van dit antwoord laat schier geen hoop op het behoud des vredes over. Uit dat antwoord blijkt dat Frankrijk en Engeland Turkye openlijk willen beschermen, en dat hunne vloten de bewegingen der Russische zeemagt in de Zwarte zee des noods geweldddadig zullen tegengaan; kortom, dit antwoord brengt eenen staat van zaken mede waarin Keizer Nikolaas bezwaarlijk kan berusten.

De Russische Gezant, de Heer Kisseleff, heeft na het antwoord der Fransche Regering op de Russische nota mondelijk te hebben ontvangen, dadelijk daarop zijn paspoort gevraagd. Heden avond bevond hij zich intusschen nog te Parijs, zullende hij eerst morgen datzelfde antwoord in geschrifte ontvangen. Hij werd te Brussel verwacht, om terstond van daar naar Petersburg te vertrekken.

— De *Morningpost* deelt de volgende berigten uit Parijs mede van ll. Woensdag avond:

Sir John Burgoyne gaat naar Konstantinopel op reis in gezelschap met den Colonel Ardent; zij zijn belast met eene zending van vestingbouwkundigen aard. Verscheidene Krijgsraden, waarbij de uitstekendste Genie-Officieren waren opgeroepen, zijn in de Tuileriën gehouden. De Keizer woont telkens en met groote belangstelling bij de beraadslagingen tegenwoordig.

— De Regering maakt alle aanstalten om troepen nabij de kust der Middellandsche zee te vereenigen. Reeds worden voor de levering van daartoe noodige voorwerpen schikkingen gemaakt. Er zou geen legerkamp gevormd worden; maar de regementen zouden in eenige nabij de zee gelegen steden en dorpen worden gelegerd, niet verder dan hoogstens een dagmarsch van de plaats alwaar zij zouden worden ingescheept. Het grootste gedeelte dezer troepen zou naar Afrika worden gezonden, en zoo zouden de regementen die in Algerië geoefend en gehard zijn, beschikbaar worden en kunnen dienen als hulptroepen ter versterking der Turksche krijgsmagt. In Afrika hebben onze soldaten geleerd met hulp van Arabische corpsen te strijden, en ook in dit opzigt zouden zij voor den oorlog in de Levant bijzonder geschikt zijn; zij zouden aldaar in de Kozakken eenen vijand ontmoeten, die met de strijders der Arabische woestijn gelijkgesteld kan worden, en zouden derhalve de in Algerië aangeleerde wijze van oorlogen kunnen blijven volgen. Of deze voorgenomen maatregel zal worden uitgevoerd, is afhankelijk van het bepaald antwoord van Rusland.

— De krijgstoerustingen worden in de zeehavens zoo ijverig voortgezet, dat een groot deel der schepen reeds op het eind van deze maand zal gereed zijn. Men spreekt ook nog van een derde escader.

— De Heer Vattemare, de ontwerper en bestuurder van het stelsel der internationale ruilingen, heeft hier een brief doen uitgeven, dien hij aan den Voorzitter van de handelscommissie van den Senaat der Vereenigde Staten, ten aanzien van de gemelde verzamelingen der wederzijdsche Staten, heeft gezonden, bij welke gelegenheid hij de aandacht van het congres inroept op de nuttigheid die er voor de geheele wereld in zou gelegen zijn, dat alle beschaafde volken hetzelfde stelsel van munten en gewigten aannamen. Bij dien brief zijn drie verslagen, om het Fransche stelsel uit te leggen, een van den Heer Silbermann, een van den Heer Durard en een van den Heer W. W. Mann.

— Onlangs is, volgens het *Journal des Débats*, een Christen-Vereeniging opgerigt bestaande uit verschillende leden der drie groote belijdenissen in de Christenwereld, met het doel de volgende beginselen, aan alle kerken gemeen, in praktijk te brengen: *Liefde tot God, den Schepper en Vader aller menschen; Liefde tot alle menschen, onsterfelijke schepselen en kinderen van God; Liefde tot Jezus Christus, den Zoon Gods en Verlosser der menschen.* De werkzaamheden zijn verdeeld over drie comités: 1°. Het comité van weldadigheid, dat de christelijke liefde uitoefent jegens alle menschen, zonder onderscheid van geloofsbelijdenis of landaard; 2°. Het comité voor de scholen en het patronaat, dat zich onledig houdt met de opvoeding en het onderwijs der kinderen en der ambachtsgezellen, volgens de grondbeginselen der vereeniging; 3°. Het comité van bekendmaking, dat werkzaam is ter uitbreiding en verdediging dier beginselen, door het uitgeven van verschillende geschriften, en door bijeenkomsten. De Heer Monnin-Japy, de oudste der Maires van Parijs, lid van het Wetgevend Ligchaam en van den centralen Raad der Hervormde Kerken, is Voorzitter van laatstgenoemd comité, waartoe ook onder anderen behooren de Heeren A. Coquerel en Emile Souvestre.

— Sedert 1849 zijn hier ruim 2000 huizen afgebroken; men schat gemiddeld hunne waarde op 45,000 fr. ieder; de gebouwen, welke de hierdoor veroorzaakte ruimte moeten vullen, zullen gemiddeld eene waarde van 260,000 fr. ieder hebben.

— Menigvuldige en zware regens hebben in onderscheiden streken van Algerië veel schade aangerigt.

ITALIE.

ROME, 22 Januarij.

De feesten ter eere van Prins Friedrich Wilhelm van Pruisen alhier duren voort. De Prins woont ook kerkelijke feesten bij. Den 21sten was hij tegenwoordig in de oude basilica Sante Agnese, waar de plegtige inzegening van twee schapen plaats had, van wier wol de door den Paus verleende Aartsbisschoppelijke pallien vervaardigd worden.

PRUISSEN.

BERLIJN, 2 Februarij.

De Heer R. Huser alhier, heeft eene nieuwe wijze uitgevonden om geschreven, gedrukte of gegraveerde stukken over te brengen en terug te geven, en wel nog juister dan dit door middel der photographie wordt verrigt; hij noemt zijne uitvinding: optische litho-typographie. Daar de uitvinder aan de Regering eenige afdrukken van verschillende stukken had aangeboden, heeft hij eenige proeven gedaan in tegenwoordigheid van den Directeur voor koophandel en nijverheid, welke uitnemend slaagden. Er werden 500 exempl. van ieder in korten tijd geleverd. De nabootsing was volmaakt, en ter naauwernood kon men bij het naauwkeurigst onderzoek de kopijen van de originelen onderscheiden. Door middel dezer bewerking kan men elk drukwerk, schrift, gravure, schilderwerk, lithographie, enz. oogenblikkelijk overbrengen op een' daarvoor bereiden steen; van eene aldus vervaardigde kopij kan men een onbepaald getal afdrukken trekken, welke veel minder kosten dan de gewone drukwerken. De uitvinder wil zijn geheim voor *f* 70,000 aan de Regering openbaren, waarover zij met hem in onderhandeling is.

BEIJEREN.

MUNCHEN, 26 Januarij.

Ter Koninklijke metaalgieterij alhier is dezer dagen in brons gegoten het collossale standbeeld van Jefferson, derden Voorzitter der Vereenigde Staten, geb. 1743, overl. 1826, een man die als wetgever, wijsgeer, financier en staatsman zich door groote bekwaamheid en belangeloosheid heeft onderscheiden.

Dit beeld is 13 voet hoog en bevat 140 centenaren aan metaal, en is bestemd tot een der vijf standbeelden die het standbeeld te paard van Washington, te Richmond in den Staat Virginië opgerigt, en dat 22 voeten hoog is, moeten omringen.

RUSLAND.

Behalve de bevolking in de onderscheiden gouvernementen, die de Grieksche, R. K. en Protestantsche godsdienst belijdt, zijn er 1,150,201 Israëliten, 2,067,202 Mahomedanen, 171,725 aanhangers van Lama en 179,725 afgodendienaars.

TURKYE.

KONSTANTINOPEL, 23 Januarij.

De schepen, behoorende tot de vereenigde Fransche en Engelsche vloten, zijn gisteren weder begonnen uit de Zwarte Zee den Bosporus binnen te zeilen. Heden hebben zij weder voor Baikos (in den Bosporus) het anker laten vallen. Van het krijgstooneel in Azië is niets nieuws ontvangen. Alhier heerscht de volmaaktste rust.

De tijding van dien terugkeer had eenen wonderlijken indruk op de bevolking gemaakt en stof tot menige aanmerking gegeven. Als aanleiding werd genoemd behoefte aan leeftogt en goed drinkwater, doch men hechtte daaraan geen geloof.

— Te Weenen is tijding ontvangen dat de Russische troepen van Krajowa opgebroken zouden zijn om de Turken in Kalafat aan te vallen; den 28sten en 29sten Januarij hadden zij eenige dorpen in de omstreek dier vesting bezet.

— Londensche bladen melden op grond van een berigt uit Konstantinopel van den 19den, dat het Turksche leger aan den Donau zich gereed maakte om weder aanvallend te werk te gaan. Er waren van het Turksche leger in Azië niet ongunstige berigten ontvangen; het scheen door de ontvangen versterking in staat te zijn gesteld om weder eene aanvallende beweging te maken. Verder behelst de *Globe* het volgende berigt: „De geheele Russische vloot was den 11den Januarij te Sebastopol vereenigd, maar is dien dag uitgeloopen in de rigting van Batoum, op de kust van Klein-Azië. Hiervan verwittigd, hebben de Engelsche en Fransche Admiraals eene scheepsdivisie derwaarts afgezonden, doch de Russen moeten het eerst die haven bereikt hebben." Dit berigt — voegt de *Globe* er bij — verdient alle vertrouwen.

— Ten aanzien van hetgeen de *Times* omtrent het vermeend ontslag van Vorst Gortschakoff en zijne vervanging door den Generaal Schilder berigtte, valt op te merken, dat, volgens hetgeen van de Poolsche grenzen onder dagteekening van den 22sten Januarij aan de Augsburgsche *Allg. Zeit.* geschreven is, de Generaal Schilder, het hoofd van het wapen der genie, den 19den van Warschau naar Wallachije vertrokken was, en, zoo het daar gezegd werd, om bruggen over den Donau te doen slaan ten einde den overtogt der Russische troepen over die rivier te bevorderen.

KAAP DE GOEDE HOOP.

22 December.

Er is hier eene maatschappij, onder den naam van: »de Kaap de Goede Hoop-Mijn-maatschappij," opgerigt, in 5,000 aandeelen van 10 £, voor welke dadelijk werd ingeschreven. — Over het algemeen heerscht groote geldschaarschte in de Kolonie en doet zich inzonderheid hier in de Kaapstad en te Port Elizabeth gevoelen. Overigens verkeert de Kolonie in bloeijenden staat en zoo ver men weet, houden de Kaffers zich op alle punten rustig.

— Kafferland zal, naar men vermeent, onder zijn eigen Luit.-Gouverneur en staf van officieren geplaatst worden. Men verheugt zich over het nemen van dezen sedert lang gewenschten maatregel.

— De *Zuid-Afrikaan* behelst het volgend schrijven uit de Hollandsch-Afrikaansche Republiek benoorden de Vaalrivier, gedagteekend Mooirivier den 15den November: »Men zegt dat de Heer P. Marais, die vóór 2 maanden alhier is aangekomen om goud te graven, in zijne navorsching is geslaagd. Hij is eerst te paard gegaan om de gelegenheid te onderzoeken, en na verloop van 3 weken teruggekeerd zijnde, is hij weder met een wagen vertrokken en zou op 2 plaatsen goud ontdekt hebben. Hij is thans bezig op de derde plaats, om te zien waar het beste en meeste goud ligt, en hoe de ader baren loop neemt. Tot hiertoe zou hij slechts kleine korrels of zoogenaamd gewasschen goud hebben gevonden. De Heer Marais zal den uitslag zijner navorschingen aan den Volksraad mededeelen."

STADS BERIGTEN.

De VOORZITTER VAN DEN GEMEENTERAAD VAN LEYDEN noodigt bij deze, uit kracht van Art. 7, 2de zinsnede der Kieswet, de Inwoners dezer Gemeente uit, om, zoo zij elders in de directe belastingen zijn aangeslagen, daarvan *vóór den vijftienden Februarij aanstaande*, door overlegging der aanslagbiljetten ter Secretarie dezer Gemeente te doen blijken.

De Voorzitter voornoemd.

LEYDEN, 19 Januarij 1854. VAN LIMBURG STIRUM.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE GRONINGSCHE HOOGESCHOOL.

Den 2den Februarij de Heer C. C. de Vos van Steenwijk, van Meppel, tot doctor in de Regten, met *Thesés*.

POLICIE.

De eigenaars van ontvreemde **koperen gewigten** worden verzocht zich, ter herkenning, aan het Commissariaat van Policie aan te melden.

WERKHUIS.

Bestuurderen van het Werkhuis hebben ontvangen: bij den Heer Stoffels, onder Lett. A. Z. een muntbillet van *f* 10, en een dito onder Lett. L. Bij den Heer Leembruggen 7 vrouwe- en 12 kinderhemden; voorts *f* 7.68 van eenige ingelanden eener gebuurte.

Terwijl zij aan de onbekende gevers hunnen dank betuigen, bevelen zij de behoeftigen hunner Inrigting voortdurend aan de welwillendheid hunner stadgenooten aan.

Bestuurderen voornoemd,

LEYDEN, 4 Februarij 1854. B. F. KRANTZ, *Pres.*
H. F. C. STOFFELS, *Secr.*

ADVERTENTIEN.

Heden beviel van eenen ZOON, Vrouwe AGNETTA SOPHIA ROSE, Echtgenoot van Jhr. Mr. P. J. RIDDER VAN DER DOES DE BYE.

Dukhof onder VOORSCHOTEN, 3 Februarij 1854.

Heden ontsliep, tot groote droefheid van mij en mijne Kinderen, aan eene hevige pleuris, mijn geliefde Zoon, H. DE LA BYE, in den ouderdom van 36 jaren.

LEYDEN, 2 Februarij 1854. Wed. J. DE LA BYE.

De Affaire zal door mij voorloopig op denzelfden voet voortgezet worden.

PUBLIEKE VERKOOPING,

op Zaturdag den 18den Februarij 1854, des avonds ten 6 ure, in het Gulden Logement [illegible] te *Leyden*, van:

Een HUIS met KOESTAL voor 23 Koebeesten, 2 SCHUREN en [illegible], voorts groote MOESTUIN, in de Bloemisterlaan, onder [illegible], groot 29 roeden en 70 ellen. — Een HUIS EN ERF, waarin de [illegible] van *[illegible]* en *[illegible]*, sedert onheugelijke jaren met het beste gevolg wordt uitgeoefend, aan de Lange Nieuwstraat, Wijk VII. No. 487. — Een DITO op de Hoogewoerd, Wijk III. No. 362. — Twee DITO in de Spilsteeg, Wijk III. Nos. 486 en 486A. — Drie DITO op het [illegible], Wijk [illegible] Nos. 225, 226 en 565. — Een DITO op de Garenmarkt, Wijk II. No. 229. — Een DITO in de Hooglandsche Kerksteeg, Wijk VI. No. 753. — Twee DITO in de Jacobsweesteeg, Wijk VI. Nos. 492 en 493. — Een DITO op de Middelstegracht, Wijk VII. Nos. 542 en 572, alles binnen de Stad *Leyden*.

Zullende van de beide eerste Perceelen de Afslag plaats hebben, op Zaturdag 25 Februarij 1854, en zijn informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris P. [illegible], te *Leyden*.

OPENBARE VERKOOPING,

In het *Logement van den Burg* binnen *Leyden*, van:

Een kapitaal, ruim, hecht, sterk en weldoortimmerd HEERENHUIS EN ERVE MET TUIN, hebbende 14 zoo Boven- als Benedenkamers, waarvan twee en Suite en een groote Zaal, Keuken, Kelder, Binnenplaats, marmeren Gang, roijalen Trap, Droog- en Turfzolders en verdere Gemakken, staande en gelegen binnen *Leyden*, op de Breedstraat in Wijk IV. No. 276, breeder bij aangeplakte billetten omschreven.

Kunnende 1 Mei 1854 worden aanvaard; waarvan de Provisionele Opveiling zal plaats hebben op Zaturdag den 11den Februarij en de finale Gunning op Zaturdag den 18den Februarij 1854, beide des avonds ten *zes* ure, terwijl tusschen de Veiling en Afslag, ten Kantore van den natenoemen Notaris, Verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van *een Vijfde* van iedere Verhooging.

Het voorn. Perceel zal kunnen worden bezigtigd des Dingsdags en Donderdags, van iedere week vóór de Verkooping, tusschen 1 en 3 ure, mits vooraf bij de bewoonster belet vragende.

Zijnde nadere Informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris A. B. BARKEY, Nz., te *Leyden*.

BEURTSCHEPEN,

IN

LADING LIGGENDE TE LEYDEN IN DE HAVEN,

Welke vermoedelijk van hier zullen vertrekken:

Naar *Zwolle*	Dingsdag	7 Februarij	12	uur,	Schipper	
» *Deventer*,	Donderdag	9	»	12	»	» H. DOMMELHOLT.
» *Kampen*,	»	9	»	12	»	» K. DE HAAN.
» *Hoorn*,	Vrijdag	10	»	10	»	» J. RAJER.

☞ Alle Goederen zullen desverkiezende bij den Bestelder C. VAN DORSTEN in 't Veerhuis tot de eerst afvarende gelegenheid aangenomen worden, als voor geheel *Noordholland*, *Gelderland*, *Overijssel*, *Friesland*, *Groningen*, *Drenthe*, enz. De Vertrek-uren zijn opgegeven volgens de Reglementen, echter komen sommige schepen wel eens later door.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 4 Februarij. Van *f* 44 tot *f* 48.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 4 Februarij.

Tarwe *f* 15.80 tot *f* 16.30. Rogge *f* 11.80 tot *f* 12.30. Gerst *f* 7.50 tot *f* 8.00. Haver *f* 4.50 tot *f* 4.80. Paardeboonen *f* 7.50 tot *f* 7.80. Duiveboonen *f* 8.00 tot *f* 8.50.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 3 Februarij.

			[illegible]	[illegible]	[illegible]
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½	pCt.	58¾	59⅛	59⅛
Dito Certificaten	» 3	»	70¾	—	—
Dito dito	» 4	»	88	88⅛	88⅛
Amortisatie Syndicaat	» 3½	»	—	—	—
Handelmaatschappij	» 4½	»	119	—	—
O. I. Leening	» 4	»	88¼	—	—
Dito Holl. Spoorweg	» 4½	»	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4½	»	98	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3	»	—	—	—
Dito dito	» 4½	»	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	102	102¼	102
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	101¾	101¼	101⅝
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	91	91¼	91⅛
Dito 1840	» 4	»	84¼	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4	»	82¾	84	84
Dito dito Nieuwe	» 4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	68½	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	68½	68¾	68½
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	*f*	149	149½	149
Dito Obligatiën	» 4	»	74½	74½	74¾
SPANJE, Obligatiën	à 1	pCt.	18⅝	19	18 11/16
Dito Obligatiën	» 3	»	40½	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	35 11/16	35 13/16	35 15/16
Bewijzen Coupons			4 1/16	4¼	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5	»	—	—	—
Dito	» 4	»	—	—	—
Dito Metall.	» 5	»	65⅝	66	66
Dito Nieuwe	» 5	»	82⅝	83	83
Dito 1847	» 2½	»	33 15/16	34¼	34⅛
BELGIE, Banq.	» 2½	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½	»	46¾	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5	»	93½	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	34	34 1/16	34 1/16
Dito dito	» 4	»	—	—	—
PERU	» 4½	»	61 1/16	61⅞	61⅞
VENEZUELA,	» 3½	»	26½	—	—
MEXICO,	» 3	»	23¾	24	23 15/16
AMERIKA, Bankactiën			3⅞	—	—

Braz. 1843, £ 100, 5 pCt. 95.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt. Prolongatie 2½ pCt.

Wissel-Disconto —.

Te Leyden, ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.